

Økonomisk kommentar: Arbejdsløshedstal, november 2011

## Usædvanlig stilstand i ledighedskøen i 2011

Selv om dagens ledighedstal viste et fald på 600 fuldtidspersoner, har bruttoledigheden i dag nogenlunde samme niveau, som da vi tog hul på 2011. En sådan stilstand i ledighedskøen over et år er ikke set i nyere tid. Stilstanden øger risikoen for, at arbejdsløsheden for alvor bider sig fast, og samtidig kan dansk økonomi blive fanget i en ny negativ spiral, hvor forbrugere ikke tør forbruge, og virksomheder ikke tør investere.

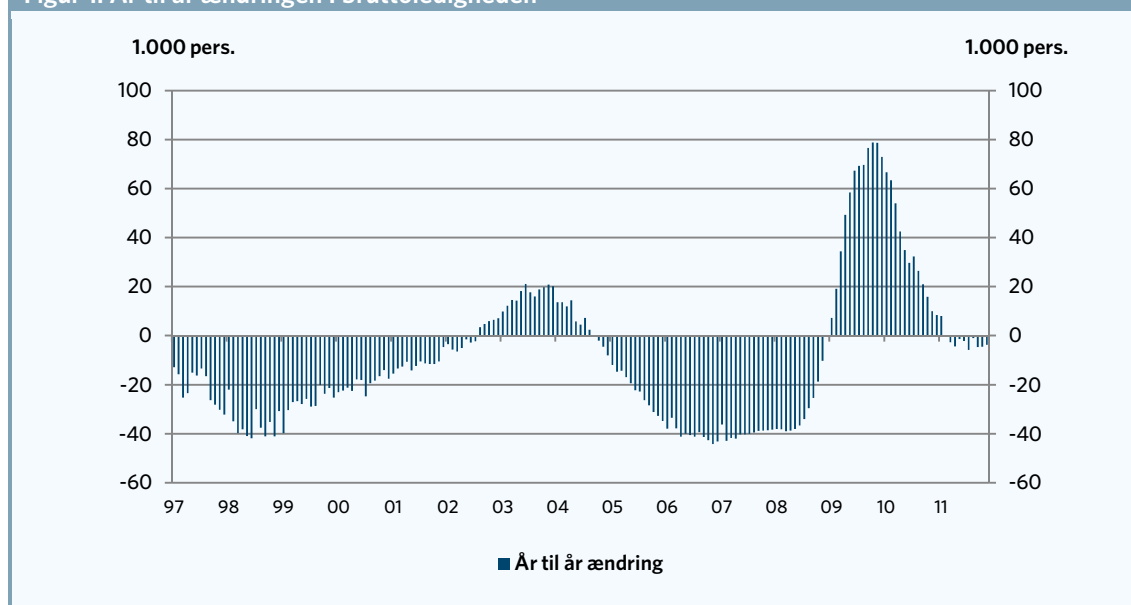
6. januar 2012

Fra oktober 2011 til november 2011 er bruttoledigheden faldet med ca. 600 fuldtidspersoner, og samlet er bruttoledigheden nu ca. 163.000 fuldtidspersoner svarende til 6,2 pct. af arbejdsstyrken.

På trods af dagens fald i arbejdsløsheden, er den i dag stort set på samme niveau, som da vi tog hul på 2011, og generelt har arbejdsmarkedet igennem hele 2011 været præget af en stilstand i arbejdsløhedskøen, som ikke er set lige i nyere tid.

Det fremgår af figur 1, som ser på år til år ændringen i bruttoledigheden i de enkelte måneder. Som det fremgår, har bruttoledigheden stort set ikke flyttet sig det seneste år, og dødvandet er betydeligt mere udtalt end det var i kølvandet på de syv magre år fra 1987-1993 og efter it-boblen tilbage i 2002-2004.

Figur 1. År til år ændringen i bruttoledigheden



Anm.: Bruttoledigheden opgør Danmarks Statistik kun tilbage til 2007. Finansministeriet har dog foretaget en tilbageføring til 1996, som er anvendt til figuren.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik og Finansministeriet.

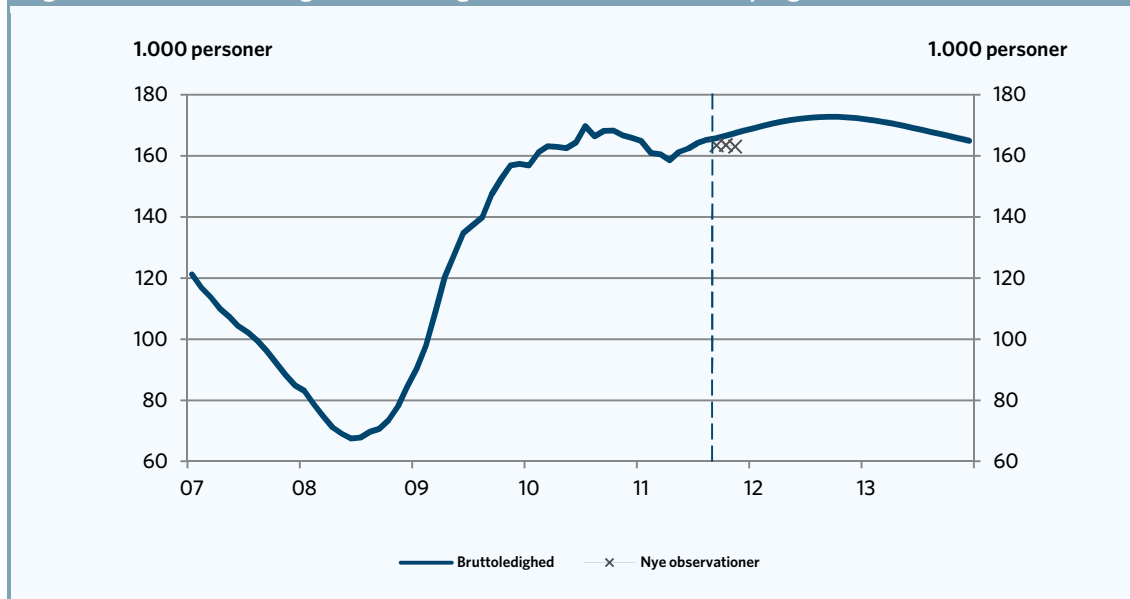
Under dødvandet kan der gemme sig et beskæftigelsesfald igennem året, som ikke har været afspejlet i ledighedstallene. Afgang fra arbejdsmarkedet kan have holdt arbejdsløsheden nede. Beskæftigelsen iflg. Nationalregnskabet er i årets tre første kvartaler faldet med 24.000 personer, hvor ledigheden til

sammenligning faktisk er faldet med ca. 3.000 fuldtidspersoner. Det skal dog bemærkes, at der i andre beskæftigelsesstatistikker ikke genfindes et nær så voldsomt beskæftigelsesfald.

## Dødvandet kan fortsætte i 2012

AE forudser i sin seneste prognose fra oktober 2011, at bruttoledigheden kan komme op på godt 170.000 bruttoledige. Det fremgår af figur 2, som viser AE's prognose sammenholdt med de sidste tre måneders observationer.

Figur 2. Den seneste ledighedsudvikling sammenholdt med AE's prognose



Anm: Stregen markerer prognosens begyndelse.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik og ADAM.

Den stilstand, som kendetegner arbejdsløshedskøen i øjeblikket, og som kan fortsætte i 2012, skaber en farlig situation.

For det første øger det risikoen for, at arbejdsløse hænger fast i køen af ledige, og arbejdsløsheden kan dermed bide sig fast på et for højt niveau. Det vil igen skade vores muligheder for at skabe vækst og velstand herhjemme og balance på de offentlige finanser.

For det andet øger stiltanden i køen af arbejdsløse, sammen med den generelle usikkerhed blandt forbrugere og virksomheder herhjemme og i udlandet, risikoen for, at dansk økonomi bliver fanget i en negativ spiral, hvor der ikke kommer gang i forbruget og investeringerne.

Med den vækst, der har været, og de vækstudsigter, der tegner sig, må vi forvente en fortsat nedgang på arbejdsmarkedet nogen tid endnu. Hvis gældskrisen eskalere i udlandet, kan nedturen på arbejdsmarkedet blive mere markant. Det øger risikoen for, at dansk økonomi kan blive fanget i en ny negativ spiral, hvor forbrugere og virksomheder holder endnu mere på pengene.

På den anden side er der mulighed for, at gældskrisen er inddæmmet, og at det kommer til at gå bedre i udlandet. Sker det, kan regeringens vækstpakke være det, der sætter gang i en positiv stemning, så vi får taget hul på det historisk høje private opsparingsoverskud i dansk økonomi.

Det er afgørende at få brudt den negative stemning og få sat gang i væksten her og nu. Fremrykning af offentlige investeringer er den mest effektive og hurtigtvirkende medicin, vi har til vores rådighed, og offentlige investeringer kan være med til at knække ledighedskurven, især hvis forbrugere og virksomheder som følge heraf også ser mere lyst på fremtiden.

Udover de 18½ mia. kr., som regeringen fremrykker i offentlige investeringer, anbefaler AE regeringen at genoverveje det såkaldte afskrivningsvindue, som giver midlertidige skattelettelser til virksomheder, der investerer i nye maskiner. Afskrivningsvinduet vil kunne være med til at øge erhvervslivets investeringer, hvilket ikke kun vil gavne væksten her og nu, men også på den lange bane. Flere investeringer giver nemlig en højere vækst i kapitalapparatet, hvilket igen øger produktionsmulighederne, ligesom investeringer i nye og bedre maskiner kan øge produktiviteten i virksomhederne.

Det andet skridt ud af krisen skal være uddannelse og opkvalificering. Det gælder ikke kun i forhold til de unge, som skal have en kompetencegivende uddannelse i bagagen, men også i forhold til at få opkvalificeret og efteruddannet de arbejdsløse og dem, som er i beskæftigelse.

Man skal huske på, at vi de sidste 20 år har mistet 370.000 ufaglærte job, og behovet for ufaglært arbejdskraft vil også falde markant de kommende år, mens behovet for faglærte og personer med videregående uddannelser vil vokse.

Hvis vi derfor ikke får løftet uddannelsesniveaet markant herhjemme, kommer vi til at mangle veluddannet arbejdskraft, hvilket vil koste os vækst og velstand.

### For yderligere kommentarer og interviews kontakt

Arbejdsmarkedsøkonom

Erik Bjørsted

Tlf. 33 55 77 15

Mobil 27 68 79 50

[eb@ae.dk](mailto:eb@ae.dk)

Kommunikationschef

Janus Breck

Tlf. 33 55 77 25

Mobil 40 61 34 38

[jb@ae.dk](mailto:jb@ae.dk)